

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יונתן מישרקי

5024/25/פ

הצעת חוק איסור הפליה ברישוי מחמת מצב בריאותי (תיקוני חקיקה), התשפ"ה–2024

תיקון פקודת הרופאים 1. בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז–1976 –

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת" –

(א) פסקה (1) – תימחק ;

(ב) במקום פסקה (2) יבוא :

"(2) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940²."

(2) בסעיף 31(ד), אחרי "שר המשפטים" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת";

(3) בסעיף 34, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא :

"(ב) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק ברפואה באופן זמני או קבוע."

(4) בסעיף 38א(ז), אחרי "השר" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת" ואחרי "תקבע ועדת ההשגות" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות".

תיקון פקודת רופאי השיניים 2. בפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט–1979 – השיניים

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.
² ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת" –

(א) פסקה (1) – תימחק;

(ב) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940.⁴";

(2) בסעיף 24(ג), אחרי "שר המשפטים" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת";

(3) בסעיף 27, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק בריפוי שיניים באופן זמני או קבוע."

3. תיקון חוק הפסיכולוגים
בחוק הפסיכולוגים, התשל"ז–1977⁵ –

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת" –

(א) פסקה (1) – תימחק;

(ב) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940.⁶";

(2) אחרי סעיף 19 יבוא:

"קביעת הוראות 19א. השר, בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לעניין רישום לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, יקבע הוראות לעניין דרכי הרישום, הפרטים שעל המבקש להגיש, פרטי טופס הבקשה לרישום, וכן לעניין דחיית הבקשה והתייצבות בפני ועדה רפואית.";

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 614.

⁴ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 158.

⁶ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

(3) בסעיף 26, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא :

"(ב) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק בפסיכולוגיה באופן זמני או קבוע."

תיקון חוק העובדים 4. בחוק העובדים הסוציאליים, התשנ"ו-1996⁷ – הסוציאליים

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת", במקום פסקה (1) יבוא :

"(1) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940." ;

(2) בסעיף 10(ב), אחרי "השר" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת";

(3) בסעיף 23, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא :

"(ב) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק בעבודה סוציאלית באופן זמני או קבוע."

5. תיקון פקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א-1981⁸ – הרוקחים

(1) בסעיף 1, בהגדרה "מחלה מסכנת" :

(א) במקום פסקה (1) יבוא :

"(1) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940." ;

(ב) בפסקה (2), המילים "לרבות מחלת נפש" – יימחקו ;

(2) בסעיף 9(ג), אחרי "שר המשפטים" יבוא "בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת." ;

(3) בסעיף 9ה, בסופו יבוא :

⁷ ס"ח התשנ"ו, עמ' 152
⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 35, עמ' 694.
⁹ ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

"(ד) הוראת סעיף זה תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק ברוקחות באופן זמני או קבוע."

6. תיקון חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות
בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008¹⁰ –

(1) בסעיף 2, בהגדרה "מחלה מסכנת" –

(א) במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) מחלה מידבקת כהגדרתה בסעיף 11 לפקודת בריאות העם, 1940."

(ב) בפסקה (2), המילים "לרבות מחלת נפש" – יימחקו;

(2) בסעיף 10 –

(א) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "ובלבד שמדובר במידע עדכני הרלוונטי לבדיקת כושרו של אדם לעסוק במקצוע";

(ב) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ה) השר, בהתייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, רשאי לקבוע הוראות לעניין המסמכים הדרושים לשם קבלת החלטה בבקשה כאמור בסעיף זה, וכן לעניין התייצבות בפני ועדה רפואית."

(3) בסעיף 45, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) הוראת סעיף קטן (ב) תחול רק לגבי מידע עדכני ורלוונטי שיש בו כדי להעיד אודות יכולתו של האדם לעסוק במקצוע באופן זמני או קבוע."

7. תיקון חוק האומנה
בחוק האומנה, התשע"ו-2016¹¹, בסעיף 24(א), במקום פסקה (4) יבוא:

"(4) אין במצבו או בהתנהגותו של האדם, או של כל אדם המתגורר עמו, כדי לפגוע ביכולתו לשמש הורה אומן או לפגוע בילד בצורה כלשהי.

8. תיקון חוק הפיקוח על מעונות
בחוק הפיקוח על מעונות, התשכ"ה-1965¹², בסעיף 12 –

¹⁰ ס"ח התשס"ח, עמ' 720.
¹¹ ס"ח התשע"ו, עמ' 586.

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ב) תקנות לפי סעיף זה יותקנו לאחר התייעצות עם נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת";

(2) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ג) אין בהוראות לפי חוק זה כדי לגרוע מהוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹³."

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, היווה מסד לשינוי תפיסתי ביחס של החברה לאנשים עם מוגבלות ואסר על הפליה אנשים עם מוגבלות ללא תלות בסוג המוגבלות. אלא שחוקים רבים במדינת ישראל, אשר נוסחו טרם חקיקת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, לא תוקנו בהלימה אליו, והם עדין משקפים תפיסות ארכאיות הנשענות על דעות קדומות ביחס לאנשים עם מוגבלות בכלל ואנשים עם מוגבלות נפשית בפרט. כך, במסגרת חוקים רבים המתנים עיסוק בקבלת רישיון הוגדרה "מחלה מסכנת" כמחלת נפש באשר היא וזאת ללא קשר לסוג מחלת הנפש או להשפעתה על היכולת לעסוק במקצוע. בהגדרה זו באה לידי ביטוי הסטיגמה כלפי אנשים עם מוגבלות נפשית לפיה כל אדם המאובחן עם מוגבלות נפשית הינו מסוכן וככזה יש למנוע ממנו מלעסוק במקצועות מסוימים. הצעת חוק זו באה לתקן זאת ולקבוע כי לא תישלל מאדם הזכות לעסוק במקצועות מסוימים, אך ורק בשל מחלת הנפש עמה הוא מתמודד. הצעת החוק נוסחה בשיתוף ארגון בזכות – המרכז לזכויות של אנשים עם מוגבלות. הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וארבע על ידי חברת הכנסת מיכל מרים וולדיגר וקבוצת חברי הכנסת (פ/2045/24) ועל ידי חברת הכנסת יסמין פרידמן (פ/3731/24) ועל שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת מיכל מרים וולדיגר (פ/487/25) ועל ידי חברת הכנסת אוהד טל וקבוצת חברי הכנסת (פ/1910/25).

הצעת החוק זהה לפ/2045/24 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ז בחשוון התשפ"ה (18.11.2024)

¹² ס"ח התשכ"ה, עמ' 48.

¹³ ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.